FRYMBURSKÉ OZVĚNY

1/2021 ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ MĚSTYSE NOVÝ HRÁDEK zdarma

Zpráva o činnosti městyse za rok 2020

Při rekapitulaci celého roku 2020 je zřejmé, že i u nás na Novém Hrádku byl výrazně ovlivněn pandemií koronaviru. V největší míře v oblasti školství, kultury, sportu a všech volnočasových aktivit. I přes nelehkou situaci se v městysi za minulý rok podařilo zrealizovat největší počet investičních akcí za poslední desetiletí.

Vodní hospodářství

Ve spolupráci s VAK Náchod bylo v průběhu roku řešeno odstranění několika poruch. Největší z nich byla výměna části zborcené kanalizace ve spodní části Velké Panské. U dalších novostaveb Na Farách byly realizovány další nové vodovodní přípojky.

V rámci intenzifikace čištění odpadních vod bylo zkolaudováno několik domovních čističek, nové ČOV byly vybudovány v rámci přístavby mateřské školy a u budoucího infocentra na Šibeníku. Plánovaná stavba dvou čistíren odpadních vod u obecního domu č.p. 59 a pošty č.p. 123 byla z důvodu realizace velkého počtu jiných investičních akcí odložena na rok 2021. Jako každý rok městys pravidelně prováděl běžné údržby a opravy čistírny odpadních vod a silničních vpustí, které jsou v jeho majetku.

Městys je zásoben vodou z Polické křídové pánve a i v nejsušších obdobích je její vydatnost stále stabilní.

Odpadové hospodářství

Není náhodou, že v loňském roce se náš městys v rámci soutěže Odpadový Oskar v kategorii obcí do 1000 obyvatel umístil na třetím místě v Královéhradeckém kraji. Tato soutěž vyhodnocuje množství směsných odpadů, které vyprodukují občané jednotlivých obcí (u nás to je 70,4 kg/obyvatel/rok). Vyhlašovatel soutěže Arnika (česká nezisková organizace, která spojuje lidi usilující o lepší životní prostředí) odpadové hospodářství městyse uvádí jako příklad dobré praxe a popisuje jej takto: *„Městys má jednu z nejnižších produkcí směsného komunálního odpadu mezi obcemi do 1000 obyvatel a dosahuje vysoké úrovně recyklace. Celý systém odpadového hospodářství městyse je nastaven velmi dobře jak s ohledem na nakládání s odpady, tak s ohledem na ekonomiku systému. Chválíme i způsob a rozsah osvěty a komunikace s veřejností. Gratulujeme. Třídění odpadů v Novém Hrádku je dlouhodobě na vysoké úrovni. Přispívá k tomu i to, že za odpady domácnosti neplatí paušál na hlavu, ale že hradí skutečně vyvezený odpad. Domácnosti platí také za uložení objemného odpadu. Městys má nadprůměrný příjem od EKO-KOMU. Díky celkovému nastavení systému je Nový Hrádek schopen pokrýt náklady na tříděný sběr ze svých příjmů. V Novém Hrádku se do barevných kontejnerů třídí papír, plasty, sklo bílé a barevné a textil, do pytlů se třídí PET láhve a nápojové kartony. Nově byl zaveden i sběr rostlinných olejů. Kovy, bioodpad a objemný odpad se třídí do velkoobjemových kontejnerů. Sběr nebezpečných odpadů probíhá 2x ročně. Zajištěn je i zpětný odběr baterií a elektroodpadu. Odpady se třídí i na hřbitově. Informace o fungování odpadového hospodářství jsou pravidelně zveřejňovány na webu městyse, ve čtvrtletním zpravodaji a ve výroční zprávě. Domácnosti jsou informovány i pomocí letáků či plakátů. Dlouhodobě se osvědčila spolupráce se základní školou.“* Není co dodat, prostě je to

tak ☺. O to smutnější je, že v prosinci 2020 byl schválen nový zákon o odpadech, který nám náš osvědčený systém nabourává a hatí. V průběhu roku 2021 se pokusíme náš způsob nakládání s odpady obhájit, aby i nadále na Novém Hrádku platilo, že: „Kdo zdravým rozumem se řídí, ten svůj odpad doma třídí!“

Výskyt černých skládek nebyl v okolí Nového Hrádku zaznamenán. Městys zajišťuje i úklid odpadků podél silnic, které zde odhazují zejména polští řidiči jezdící za prací do automobilky v Kvasinách.

Místní komunikace

V jarních měsících roku 2020 byla firmou Špelda z České Skalice dokončena oprava části místní komunikace v Bukovecké ulici. Dotčená komunikace, která zajišťuje obsluhu rodinných domů, po kompletní obnově včetně některých částí podkladní konstrukční vrstvy opět nabyla plnohodnotného funkčního využití. Díky opravené komunikaci je zkvalitněna mobilita v dané oblasti a zlepšil se zde i průjezd. Tato akce byla spolufinancována za pomoci prostředků (dotace – „odměny“ 600 tisíc korun) z Ministerstva pro místní rozvoj za získání Bílé stuhy za činnost mládeže v krajském kole soutěže Vesnice roku 2018.

V létě s přispěním finančního daru od ŠKODY AUTO a.s. byl vybudován chodník u hřbitovní zdi. Tímto došlo k zajištění vyšší bezpečnosti dopravy v centru městyse, zejména bezpečnosti dětí ze základní školy, které touto cestou chodí do školní jídelny.

V říjnu byla firmou M – SILNICE Hradec Králové dokončena výstavba cyklostezky Nový Hrádek, Dlouhé – Taszow. Cyklostezka na českém území je vedena v trase bývalé nezpevněné komunikace, která sloužila jako polní cesta. Nachází se severovýchodně od městyse Nový Hrádek v místní části Dlouhé směrem ke státní hranici. Její délka činí 765 m, šířka 3 m a byla financována za pomoci dotace v rámci příhraniční spolupráce ČR – PR. Na nově vybudovanou cyklostezku na českém území navazuje za státní hranicí nová cyklostezka na polském území. Realizací projektu došlo k vybudování společné cesty, která zajisté napomůže prohloubit dobré přátelské vztahy s našimi polskými sousedy a přispěje ke zpřístupnění i zvýšení potenciálu kulturního a přírodního dědictví regionu Nový Hrádek - Lewin Kłodzki, díky čemuž bude propojena a rozšířena společná nabídka cestovního ruchu pro cyklisty a pěší návštěvníky.

V rámci přístavby mateřské školy došlo k úpravám chodníku a zpevněných ploch v jejím okolí. Byla provedena oprava asfaltového povrchu cesty vedoucí od silnice na Náchod k parkovišti u rozhledny. Dále byly průběžně prováděny drobné opravy některých, zejména štěrkových místních komunikací.

Zimní údržbu komunikací prováděl na základě smlouvy pan Radim Štěpán. Na údržbu komunikace kolem náměstí byla sjednána smlouva se Správou a údržbou silnic Královéhradeckého kraje, která zajistila nejen vyhrnutí, ale i chemický posyp. Údržba chodníků a některých místních komunikací byla zajišťována technikou a pracovníky městyse.

Stále pokračují jednání ohledně zajištění přístupu k nemovitostem v místní části Končiny. Odbor dopravy a silničního hospodářství Náchod bohužel je v této záležitosti nečinný a z tohoto důvodu se městys obrátil na Krajský úřad Královéhradeckého kraje.

Pozemky, katastr obce, územní plán

Bylo realizováno několik drobných nákupů, prodejů a směn pozemků. V lokalitě Na Farách bylo zkolaudováno několik dalších rodinných domů. Na dalších pozemcích výstavba probíhá.

V Územním plánu Nový Hrádek, který nabyl účinnosti v roce 2017, nedošlo k žádným úpravám. Byly podány 3 žádosti o jeho změnu.

Obchod a služby

V průběhu roku v č.p. 123 probíhaly stavební práce na úpravách bývalé dětské ordinace tak, aby zde mohla být zřízena druhá zubní ordinace. Stavební úpravy provedl pan Libor Přibyl a v květnu 2020 byla další zubní ordinace otevřena. Jejím provozovatelem je pan MDDr. Martin Kyselý (firma Frydent s.r.o.), který rekonstruované prostory na své náklady kompletně vybavil nejmodernějšími přístroji. V ordinaci lékařskou péči vykonává MDDr. Jana Kyselá.

Souběžně v č.p. 123 byla provedena rekonstrukce a stavební úpravy ordinace praktického lékaře MUDr. Josefa Soukupa včetně pořízení nového vybavení. Tato ordinace bude od roku 2021 sloužit jako sdílená s dětskou lékařkou MUDr. Pavlínou Neumannovou. Zároveň v prostorách poštovního úřadu byla vyměněna okna a byly opraveny bezpečnostní mříže. Do budovy byl ze zadní strany zřízen bezbariérový přístup.

V obchodě a dalších službách nedošlo k žádným podstatným změnám. V této oblasti si podnikatelé, kteří zde působí, udržují stále vysoký standard. **Všichni** v této nelehké kovidové době dokázali zajistit plynulé zásobování a služby pro naše občany.

Požární ochrana a Sbor dobrovolných hasičů Nový Hrádek

Spolupráce se Sborem dobrovolných hasičů Nový Hrádek je v naší obci stále na velmi dobré úrovni. Mimo svých základních úkolů hasiči pomáhají při čištění silničních vpustí, úklidu a vyřezání náletové zeleně ale i při jiných záležitostech. Vzorně se starají o svoji techniku, hasičské cvičiště i jeho zázemí. Průběžně doplňují své vybavení. Dobrovolní hasiči byli v průběhu celého roku aktivně zapojeni v celé škále činností v souvislosti s epidemií koronaviru. Náš SDH se za metodické pomoci Místní akční skupiny POHODA VENKOVA aktivně zapojil do projektu „Podpora neziskových organizací v Královéhradeckém kraji“. Projekt

probíhá formou tzv. šablon, což jsou snadnější formy projektů, které jsou zaměřené například na vzdělávání pracovníků, výměnu zkušeností nebo pořádání projektových dnů v klubovně i venku. Cílem projektu je mimo jiné i navázání spolupráce s dalšími spolky v území. Aktivity se budou moci konat až do konce roku 2022.

Na základě uzavřené smlouvy o sdružení prostředků na společnou jednotku požární ochrany pokračovala spolupráce s obcí Sněžné.

Tělovýchova a sport

Sokolovna slouží nejenom pro sportování, ale jsou zde pořádány plesy, zábavy i další kulturní vystoupení. Prostory v rámci tělesné výchovy využívá též základní škola. O prázdninách byla sokolovna celý měsíc využita pro konání již čtvrtého ročníku Příměstského tábora, který organizuje naše MŠ. V průběhu roku 2020 byl Sokolu z obecního rozpočtu poskytnut příspěvek ve výši 284 000,- Kč, který byl použit ke krytí závazků vzniklých při stavebních úpravách sokolovny. Tělocvičná jednota Sokol pořádá množství sportovních i kulturních akcí, které bohužel musely být v roce 2020 z důvodu koronavirové pandemie silně omezeny.

Tělocvičnou jednotou Sokol opětovně podaná žádost o dotaci na financování stavby víceúčelového hřiště u sokolovny byla úspěšná a v průběhu roku se celá rozsáhlá akce zrealizovala. Dodavatelem prací byla firma STAKO z Červeného Kostelce. Sportovní areál před sokolovnou byl doplněn o víceúčelový a plážový kurt s umělým osvětlením a zázemím, běžeckou dráhu s doskočištěm a hrazdovou soustavou. V budově sokolovny byla za jevištěm dokončena rekonstrukce prostor a nová posilovna.

Na veřejném hřišti u základní školy bylo provedeno jeho vyčištění a doplnění křemičitého písku na umělém povrchu. Ke sportovnímu vyžití slouží i hasičské cvičiště.

Školství

Městys Nový Hrádek je zřizovatelem dvou příspěvkových organizací – základní školy a mateřské školy.

Základní škola v Novém Hrádku je plně organizovaná škola (tj. úplná základní škola s devíti samostatnými ročníky). V průběhu devítileté školní docházky poskytuje základy moderního všeobecného vzdělání. Školu ve školním roce 2019 - 2020 navštěvovalo 167 žáků a dalších 34 žáků bylo zapsáno v rámci tzv. domácího vzdělávání.

Součástí školy je školní družina, která pracuje ve dvou odděleních. Družina je v provozu od 6:00 do 7:45 a od 11:30 do 15:15 hodin. Školní družina pracovala ve školním roce 2019/2020 ve vlastních prostorách.

Ve školské radě městys jako zřizovatele zastupovali David Bek, Mgr. Alena Lokvencová a Ing. Radek Světlík.

Mateřská škola je dvojtřídní, součástí MŠ je školní jídelna. Z důvodu nedostatečné kapacity byly v roce 2019 za využití dotace u Ministerstva financí České republiky zahájeny práce na realizaci projektu "Nový Hrádek - přístavba MŠ Nový Hrádek". Práce prováděla firma Kerson z Dobrého. Kolaudační souhlas byl vydán 1. 9. 2020 a přístavba MŠ tak mohla být od září plně využívána. Stávající kapacita byla navýšena o 16 dětí, tedy na 56 dětí celkem. Zároveň došlo i k úpravám stávající třídy, resp. sociálních zařízení tak, aby odpovídaly požadované kapacitě. Bude tak uspokojena poptávka po kompletních službách předškolního vzdělávání nejen místních obyvatel, ale také obyvatel z okolních obcí, kde MŠ není k dispozici vůbec. Přístavba i stávající část objektu MŠ je nově vytápěna teplovodní otopnou soustavou. Zdrojem tepla jsou 3 ks tepelných čerpadel vzduch/voda, čímž vznikne i výrazná úspora v nákladech na energie. Zároveň došlo k rekonstrukci či nové výstavbě technické infrastruktury (dešťová kanalizace, splašková kanalizace + ČOV, posunutí odlučovače tuků, rekonstrukce vodovodní přípojky, oplocení) a k rekonstrukci přístupových cest v areálu MŠ. Prostory pod přístavbou slouží jako sklad vybavení a pomůcek MŠ a sklad úklidových prostředků, který nebyl vůbec k dispozici. Přístavba i stávající prostory jsou uzpůsobeny pro bezbariérové užívání. Před objektem vznikla bezbariérová rampa a byly zrušeny předsazené schody i schody za vstupními dveřmi. Dále v přístavbě vznikla svislá výtahová plošina, která zajišťuje bezbariérovost 2. NP. V zázemí MŠ jsou umístěny 2 bezbariérové záchody oddělené pro muže a ženy (např. pro rodiče se sníženou pohyblivostí, pro prarodiče apod.). Ve dvoře vznikla zpevněná plocha pro možnost parkování až 2 automobilů. Ve školním roce 2020/2021 byly přijaty všechny děti, které přišly k zápisu. Pokud by nebyla přístavba realizována, nemohla by MŠ přijmout 3 děti a celkem 16 dětí by nemohlo ve školce spát. Díky rekonstrukci tak zde mohou spát všechny děti, což znamená velkou úlevu pro pracující rodiče. Díky rekonstrukci MŠ získala nejen bezbariérový přístup, ale také větší pracovní možnosti při vzdělávání dětí (technické, environmentální, předčtenářské, předmatematické a další). Každé dítě má nyní své prostory, kam ukládá vlastní výrobky, pracovní listy a má tak vytvořeno své soukromí. Díky rekonstrukci MŠ také splňuje hygienické požadavky, a nemusí tak

žádat o výjimku jako doposud. Nově vznikly dvě plnohodnotné místnosti s dostatečným počtem toalet, umyvadel, sprchovým koutem i prostorem pro dvouleté děti.

Za využití finančních prostředků ze třech dotací - Státního fondu životního prostředí ČR, Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje a Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dotace – „odměny“ 1 mil. korun za získání Zlaté stuhy za vítězství v krajském kole soutěže Vesnice roku 2019) došlo k vybudování dětského hřiště u mateřské školy. Akci realizovala firma Hybaj z Nového Jičína. Nově vybudovaná zahrada neplní pouze roli dětského hřiště při MŠ Nový Hrádek, ale je určena i pro širokou místní komunitu jako místo relaxace a setkávání obyvatel městyse. Instalované prvky jsou určeny pro rozvoj fyzických i mentálních schopností nejmenších dětí, zahrada je bezpečná a ekologická, podporuje a rozvíjí vztah dětí k přírodě i k sobě navzájem. Nedílnou součástí zahrady je i nová naučná stezka, která podporuje uvědomění a připomíná důležitost návaznosti člověka na přírodu, proč si ji vážit a jakým způsobem ji chránit. Jednoduchým způsobem tak bude děti motivovat a inspirovat.

Základní i mateřská škola jsou v rámci Místní akční skupiny Pohoda venkova aktivně zapojeny do Místního akčního plánu vzdělávání, jehož cílem je všem dětem a žákům poskytnout kvalitní zázemí, materiální i nehmotné. Spolupráce obou příspěvkových organizací a městyse je stále na vysoké úrovni.

Kultura

Stále platí, že do kulturního života se na Novém Hrádku zapojují všechny spolky a organizace. Pro účely kulturního vyžití slouží nejen sokolovna, kino, knihovna, základní a mateřská škola, ale i prostor hasičského cvičiště s vybudovaným zázemím a kostel sv. Petra a Pavla. Pravidelně jsou pořádány různé výstavy, přednášky, koncerty, divadelní a jiná kulturní představení. V místní farnosti při kostele sv. Petra a Pavla působí na vysoké úrovni dva pěvecké sbory – chrámový sbor pod vedením Ing. Jiřího Hlaváčka a schola pod vedením Mgr. Dany Drašnarové. V letním období byl kostel opět zpřístupněn široké veřejnosti při bezplatné komentované prohlídce s průvodcem.

Stejně jako ostatní oblasti. tak i kulturní a společenský život poznamenala pandemie koronaviru, kvůli které se nemohly konat mnohé tradiční kulturní akce.

Kino je využíváno nejen k promítání filmů, ale i k různým besedám či divadelním představením. Promítání je zejména v zimních měsících vzhledem k vysokým nákladům na vytápění omezeno. Také provoz kina byl poznamenán protikoronavirovými opatřeními.

Městys čtvrtletně vydává zpravodaj „Frymburské ozvěny“, který opětovně vyhrál v soutěži o Nejlepší zpravodaj měst a obcí Královéhradeckého kraje, v kategorii D – zpravodaje tištěné na malý formát A5. Obsah a podoba Frymburských ozvěn je výsledkem práce velkého počtu přispěvatelů a proto jsou tak obsahově rozmanité. Získané ocenění je tak nejen poděkováním redaktorům Frymburských ozvěn manželům Haně a Jiřímu Hlaváčkovým, ale i všem přispěvatelům.

Provoz internetových stránek spravuje webmaster Ing. Milan Holinka. Obecní kroniku v písemné a elektronické podobě vede Jarmila Drašnarová. Obrazovou kroniku vede Petr Lemfeld.

Všechny formy kronik, zpravodaj i internetové stránky jsou stále na velmi vysoké úrovni.

Na rok 2021 byl vydán stolní týdenní kalendář se současnými fotografiemi Nového Hrádku a jeho okolí. Zároveň byl pořízen další drobný propagační materiál.

Technická infrastruktura

Městys je dostatečně technicky vybaven jak v dodávce elektrické energie, vody, telefonní sítě a přístupu k internetu. V průběhu roku ze strany poskytovatelů probíhala běžná údržba těchto sítí. Po přechodu televizního vysílání na standard DVB-T2 na některých místech v katastru městyse občas vypadává televizní signál. O bezproblémové fungování veřejného osvětlení v městysi se po celý rok staral Libor Přibyl. Byly prováděny drobné opravy a v rámci rekonstrukce MŠ došlo k přemístění jednoho sloupu VO.

Správa budov a věci bytové

Městys pronajímá celkem 41 bytů v 8 domech. V průběhu roku byla prováděna běžná údržba a nutné opravy.

V č.p. 300 po převodu 3 bytů do vlastnictví nájemníků, vzniklo „Společenství vlastníků pro dům č.p. 300 v Novém Hrádku“. Předsedou společenství se stal Městys Nový Hrádek. Správu společných částí domu vykonává Stavební bytové družstvo Dobruška.

Pohřebnictví

Městys zajišťuje majetkovou správu a vedení evidence na místním hřbitově. Ve spolupráci s farností a památkáři byla za pomoci dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu dokončena oprava části hřbitovní zdi včetně kaple sv. Jana Nepomuckého. Do její kopule byly uloženy atributy připomínající dnešní dobu.

Veřejná prostranství a zeleň

V oblasti péče o zeleň je dlouhodobě především prostřednictvím pracovníků z úřadu práce zabezpečována pravidelná údržba veškerých veřejných prostranství včetně nových turistických stezek. Tímto způsobem náš městys nejenom šetří nemalé finanční prostředky, ale také těmto zaměstnancům dává příležitost začlenit se do společnosti a zvýšit kvalitu jejich života. Nadále se doplňuje drobná komunální technika. Odborným firmám je zadáváno ošetření stromů v majetku městyse.

V průběhu roku pokračoval projekt Česko-polská hřebenovka, jehož součástí byla revitalizace bývalé větrné elektrárny na rozhlednu s infocentrem a parkovištěm. Dodavatelem prací byla firma Průmstav Náchod. Rozhledna byla otevřena 22. 12. 2020 a zájem široké veřejnosti byl od začátku opravdu veliký. Infocentrum vzhledem k pandemické situaci bude otevřeno nejspíše v jarním období roku 2021. Akce si vzhledem ke svému rozsahu a

výjimečnosti zaslouží krátké připomenutí: Rozhledna unikátně využívá tubus již neexistující demontované větrné elektrárny a je ukázkou nového využití stavby pro jiný účel, čímž vytváří designově naprosto odlišnou a turisticky atraktivní stavbu. Výstavbou byl v podstatě odstraněn brownfield, což má velký vliv na zatraktivnění krajiny. V infocentru při svém putování turisté naleznou potřebné zázemí. Tematicky bude zaměřeno na propagaci projektu – budou zde umístěny propagační materiály hřebenovky, budou promítány propagační filmové spoty, které v rámci projektu vzniknou a zaměstnanci infocentra budou podávat další informace o společném území, a to jak ústní, tak elektronickou formou. Vybavení budovy (infopult a nábytek) bylo pořízeno za přispění Nadace ČEZ. Parkoviště – zpevněná plocha se nachází cca 160 m od rozhledny. V současné době je patrné, že kapacita 10 míst je nedostatečná a bude nutné ji do budoucna navýšit.

Na podzim bylo upraveno prostranství a opraven obecní chodník před prodejnou pana Švorce. Vedle autobusové zastávky byl jako náhrada plakátovací plochy před kostelem nainstalován plakátovací sloup. U parku v blízkosti kašny byly osazeny 4 oboustranné informační tabule a okolní plocha byla vydlážděna žulou. Došlo tak k výraznému zlepšení vzhledu centra našeho městyse.

V místní části Rzy městys nechal opravit 2 pamětní kříže - nedaleko areálu Astra a u Andršovy hospody (budou navráceny v roce 2021), dále zde byla opravena zvonička. Prostředky na její opravu již v roce 2016 městysi věnovali synové naší rodačky paní Emilie Ruferové, která dlouhé roky žila v Trutnově, ale nikdy na svoje rodiště nezapomněla. Po smrti maminky se synové, kteří o její vroucí lásce k Novému Hrádku věděli, rozhodli, že z její pozůstalosti našemu městysi věnují částku několika desetitisíců korun. Ještě jednou moc a moc děkujeme.

Zadluženost městyse

K 31. 12. 2020 zadluženost obce v přepočtu na jednoho obyvatele činila 21 104,- **Kč** (což je v porovnání s předchozím rokem o 11 640,- Kč více).

Zásadní vliv na výši zadluženosti mělo přijetí úvěru na předfinancování dotací investičních akcí ve výši 15 mil. Kč od Komerční banky, a.s. Splátky tohoto úvěru probíhají okamžitě po obdržení příslušných dotací a bude splacen nejpozději do 31. 12. 2021.

Další úvěr, který městys splácí na základě smlouvy uzavřené s Komerční bankou a.s., je dlouhodobý úvěr na financování investičních akcí v letech 2018 a 2019 ve výši 8 mil. Kč se splatností do 10 let a pevnou výší úrokové sazby 1,49% p.a. po celou dobu úvěru. Ke dni 31. 12. 2020 zbývá splatit 6 224 000,- Kč

Poslední úvěr, který městys splácí na základě smlouvy uzavřené s Komerční bankou a.s. je hypoteční úvěr ze dne 29. 12. 2000 ve výši 4 800 000,- Kč na výstavbu 18 bytových jednotek na Roubalově kopci. Ke dni 31. 12. 2020 je nesplacená částka tohoto úvěru ve výši 387 469,- Kč.

Zastupitelstvo a správa městyse

Po celý rok 2020 pracovalo zastupitelstvo městyse v následujícím složení:

Bc. Zdeněk Drašnar – starosta

Ing. Pavel Sobotka – místostarosta
Mgr. Lenka Dudášková – člen finančního výboru
Ing. Milan Holinka – předseda kontrolního výboru
Ing. Jeronym Holý – člen finančního výboru
MUDr. Lucia Hrnčířová – člen kontrolního výboru
Mgr. Alena Lokvencová – předseda výboru pro společenské záležitosti
Václav Suchánek – člen výboru pro společenské záležitosti
Ing. Radek Světlík – předseda finančního výboru
Květoslava Špreňarová – člen výboru pro společenské záležitosti
Ing. Miloš Vondřejc – člen kontrolního výboru

Náš městys je i nadále aktivním členem Dobrovolného svazku obcí Region Orlické hory, Dobrovolného svazku obcí Novoměstsko, Svazu měst a obcí ČR, Místní akční skupiny Pohoda venkova a Sdružení místních samospráv ČR.

K 31. 12. 2020 byl počet obyvatel v naší obci 848, včetně trvale žijících cizinců tento počet činil 867. Přistěhovalo se 29 osob, odstěhovalo se 11 osob, narodilo se 7 dětí, zemřelo 9 občanů. Z těchto počtů je patrné, že trend nárůstu obyvatel stále pokračuje.

Přehled nejvýznamnějších akcí ukončených v roce 2020

Název akce	**Celkové náklady** (zaokrouhleno)	**Dotace**	**Vlastní podíl**
Cesta Bukovec	1 229 000,- Kč	600 000,- Kč	629 000,- Kč
Chodník u hřbitovní zdi	113 000,- Kč	100 000,- Kč	13 000,- Kč
Cyklostezka Dlouhé	5 088 000,- Kč	4 597 000,- Kč	491 000,- Kč
Rekonstrukce ordinací a pošty	1 314 000,- Kč	0,- Kč	1 314 000,- Kč
Přístavba MŠ	20 414 000,- Kč	18 200 000,- Kč	2 214 000,- Kč
Dětské hřiště u MŠ	2 550 000,- Kč	2 018 000,- Kč	532 000,- Kč
Rozhledna a infocentrum	16 513 000,- Kč	12 604 000,- Kč	3 909 000,- Kč
Vybavení infocentra	475 000,- Kč	300 000,- Kč	175 000,- Kč
Víceúčelové hřiště (nositel projektu T.J. Sokol)	9 500 000,- Kč	6 500 000,- Kč	3 000 000,- Kč
Hřbitovní zeď a kaple (nositel projektu Farnost)	1 083 000,- Kč	746 000,- Kč	337 000,- Kč
Celkem	**58 279 000,- Kč**	**45 665 000,- Kč**	**12 614 000,- Kč**

Bc. Zdeněk Drašnar
starosta městyse

Krátce...

- 9. prosince byl prodloužen **nouzový stav** v zemi do 23. prosince a 22. prosince odsouhlasila sněmovna jeho trvání až do 22. ledna 2021.
- 18. prosince se v důsledku zhoršení pandemie muselo přejít zpět do **4. stupně PES** a již 27. prosince vláda rozhodla o přesunu do nejpřísnějšího **5. stupně PES.**
- 20. prosince zemřel ve věku 78 let **disident** a **kněz Svatopluk Karásek.**
- 27. prosince zemřel ve věku 81 let **herec Ladislav Mrkvička.** Za poslední roli ve filmu Staříci získal Českého lva a v roce 2019 obdržel cenu Thálie za celoživotní mistrovství.
- V prosinci proběhla **kolaudace stavby rozhledny na Šibeníku.** Během pěkného počasí o vánočních svátcích si rozhlednu prohlédla řada zájemců místních i z okolí. Zájmu a obdivu se rozhledna těší stále.
- 30. prosince vyzýval občany ministr Blatný: **Prosím vás, buďte zodpovědní a omezte tradiční oslavy nového roku.**
- 1. ledna 2021 po 47 letech členství došlo k definitivnímu **odchodu Velké Británie z Evropské unie.** Stranám se podařilo podepsat i dohodu o odchodu.

Anketa - **ROZHLEDNA ROKU 2020** - VÝSLEDKY

poř.číslo	hlasování od 1.1. do 28.2.2021	poč.hlasů	pořadí
9	Holedná v Brně	1093	1
1	Chalupská Štěpánka (Zemětice)	818	2
6	Šibeník u Nového Hrádku	407	3
8	Amálka u Českých Petrovic	291	4
3	Špička u Tanvaldu	286	5
4	Žaltman v Jestřebích horách	261	6
7	Feistův kopec u Olešnice v O.h.	259	7
5	Na Větrné horce (Vysoká Srbská)	85	8
2	Lucemburkův kopec u Malečova	68	9
10	U Obrázku ve Starovičkách	60	10
	kontrolní součet >	3628	
	počet platných hlasů celkem >	3628	POŘADÍ
	počet vyřazených hlasů - dublované e-maily >	219	
	CELKOVÝ POČET HLASUJÍCÍCH >	3847	

- 2. a 9. ledna proběhla **Tříkrálová sbírka** netradičním způsobem. Domácnosti se nemohly navštěvovat, proto koledníci s kasičkami čekali na dárce venku před úřadem městyse.

- 6. leden, svátek Tří králů, byl dnem, který otřásl Amerikou i všemi demokraty na celém světě. Prezident Donald Trump své příznivce přesvědčil o „ukradení“ prezidentských voleb. **Zfanatizovaný dav, inspirovaný prezidentem, vtrhl do Kapitolu a přerušil jednání o nástupnictví.** Brutální násilí, při kterém zemřelo 5 lidí, trvalo 4 hodiny. Senátoři, mnozí v plynových maskách, se ukryli v podzemních prostorách a jednání ukončili až v noci.
- 3. ledna zemřela ve věku 67 let televizní hlasatelka **Eva Jurinová.** Byla to známá tvář zpravodajské relace z počátků vysílání televize NOVA a pro kultivovaný hlasový projev se stala mentorkou novinářů. Měla i vysoké hodnoty lidské.
- 9. ledna zemřel ve věku 90 let uznávaný režisér **František Filip.** Režíroval celkem 600 dramatických a hudebních pořadů a seriálů pro Českou televizi – F. L. Věk, Cirkus Humberto, Tři chlapi v chalupě. Jeho práce se vyznačovala lidskostí a úctou k člověku.
- 20. ledna proběhla v Americe za přísných bezpečnostních opatření slavnostní **inaugurace demokratického prezidenta Joe Bidena** (79 let). Předchůdce Donald Trump nedodržel tradici a ceremoniálu se nezúčastnil.
- 21. ledna prodloužila sněmovna **nouzový stav** do 14. února.
- 25. ledna zemřel ve věku 87 let světově proslulý předseda Sdružení českých umělců **Holar,** kapelník Grafičanky, organizátor 174 výstav v České republice i v celém světě, **grafik Vladimír Suchánek.** Byl to krajan, pocházel z Nového Města nad Metují.
- 26. ledna zemřela ve věku 75 let noblesní herečka **Hana Maciuchová**. Padesát let hrála v Divadle na Vinohradech a proslavily ji také televizní seriály, např. Krkonošské pohádky.
- 31. ledna zemřel ve věku 75 let všestranný hudebník a úzký spolupracovník Karla Gotta **Ladislav Štaidl.** Napsal více než 200 písní, například „Kávu si osladím“.
- 11. února byly z důvodu zhoršení epidemiologické situace **uzavřeny okresy Trutnov, Cheb a Sokolov.** Na základě návrhu hejtmanů byl prodloužen **nouzový stav** do 28. února. Sněmovna měla v té době schválit **pandemický zákon** a připravit zejména nástup dětí do škol zavedením testování, otevřít úřady v plném rozsahu, otevřít sportovní areály, malé prodejny. Vše mělo probíhat za přísných epidemiologických opatření.
- 16. února zemřel ve věku 84 let profesor **Jan Sokol**. Byl to vzdělaný a zásadový člověk, disident a signatář Charty 77, poslanec, ministr školství a kandidát na prezidenta.
- 16. února zemřel ve věku 77 let legendární sportovní redaktor a politický moderátor **Otakar Černý.**
- 26. února byl z důvodu neustále se zhoršujícího epidemiologického stavu a přeplněnosti nemocnic vyhlášen nový **nouzový stav** na dobu 30 dní od 27. 2. do 28. 3. 2021.
- 26. února na základě nouzového stavu vláda nařídila **od 1. března zpřísnění** epidemiologických opatření: uzávěrku všech okresů, omezení vycházení mimo katastr obce, uzávěrku všech tříd škol, uzavření mateřských škol, další omezení maloobchodu, povinnost nosit **respirátory** v dopravních prostředcích, obchodech a dalších uzavřených prostorách, venku v obci nosit roušky, aj. Tato opatření se zavádějí přesně po 1 roce trvání pandemie, která si v naší republice vyžádala více než 20 tisíc zemřelých.

Karolina Světlá: Lidé neuvěří tomu, co říkáte, ale tomu, co uděláte.

Anna Marková

Adventní procházky sokolských seniorů

Jako medvědi mají zimní spánek, tak nás láká jej v zazimování napodobit. A ještě ten protivný kovid tomu přispívá… Ale to bychom na jaře lezli už jen po čtyřech.

Jako senioři si můžeme dovolit absolvovat každodenní vycházky. Až do ledna byly cesty a cestičky schůdné. Hodila se nám výzva náčelnice České obce sokolské Anny Jurčičkové k Adventním procházkám sokolských seniorů se záznamy našlapaných kilometrů. V Novém Hrádku nám situace dovolila třikrát vyjít a popovídat si v rouškách ve skupině. Dále jednotlivě nebo ve dvojicích jsme v počtu devíti sokolů od 1. do 24. prosince ušli 630 kilometrů. Nejvíce zvládli Pavel a Lída Bohadlovi, každý po 155 kilometrech. I když okolní krajinu známe, stále nás překvapují krásné neznámé kouty. Těšíme se na další možná setkání.

Martinková Lidmila
náčelnice

Sokolská akce na konci roku 2020 - Vánoční strom pro lesní zvěř

Začíná se probouzet jaro, my se však s vámi chceme podělit o naši činnost na konci roku 2020. Odbor všestrannosti České obce sokolské vyhlásil vánoční výzvu „Vánoční strom pro lesní zvěř“. Do této výzvy se zapojila naše jednota T.J. Sokol Nový Hrádek.

Jednalo se o netradiční ozdobení stromu, které mělo přínos pro zvířátka a ptáčky v zimním čase. Vzhledem k nastalé situaci jsme tuto výzvu pojali individuálním způsobem, každý sám za sebe.

Na Roubalově kopci, u třešně byl označen hvězdou náš vánoční stromeček. Cesta s instrukcemi, jak ozdobit vánoční stromeček pro zvířátka a ptáčky, byly popsány v mapičce.

Vánoční stromeček byl ozdoben jablíčky, mrkví, kaštany a senem. Tato výzdoba byla zavěšena ve spodní části stromku pomocí přírodních provázků a pro dekoraci stromečku ve vrchní části stromku byly použity vánoční ozdoby.

A ještě po zdobení foto ☺…

Víte, proč byl vybrán zrovna tento stromeček? Co přinést v zimě zvířátkům a ptáčkům?

Tak za rok.

Text: Radka Machová
foto: účastníci

Odznak všestrannosti Českého olympijského výboru

Jeden z našich nejlepších fyzioterapeutů prof. Pavel Kolář upozorňuje na následky, pokud se lidé a především děti přestanou kvůli Covidu hýbat. V rozhovoru pro server iSport.cz dne 27.11.2020 řekl:

„Dopady toho, že se přestaneme hýbat, nejsou vidět dneska, ale budou vidět za rok, za dva, za tři. Budeme mít generaci, která nemá prevenci pohybových návyků, a tak nám poroste počet úmrtí na nádorová a kardiovaskulární onemocnění. Pro zdravý národ je třeba mít pohyb.“

Je třeba udělat vše pro to, abychom v době uzavření celé společnosti a nemožnosti sportování ve škole, v sokole nebo na veřejných sportovištích neztratili pohybové návyky a udrželi si dobrou fyzickou kondici.

Jednou z možností nabízí Odznak všestrannosti Českého olympijského výboru.

Je zde deset disciplín, ve kterých lze zapisovat své výkony. Jsou to: hod míčkem, kliky, shyby (na šikmé lavičce), leh-sed, sprint na 60 m, švihadlo, trojskok z místa, běh na 1000 m, hod medicinbalem a skok do dálky.

Co je naprosto super - ke každé disciplíně je humornou formou udělané video, které ukazuje, jak se to má správně cvičit. Jednotlivé výkony jsou obodovány a ohodnoceny podle úrovně - účastnická, bronzová, stříbrná, zlatá a diamantová, přičemž je přihlíženo k věku účastníka. Cvičit tak může téměř každý! Lze také zřídit skupinu, ve které se můžete vzájemně měřit – třeba v rámci rodiny, s kamarády nebo spolužáky či s kolegy z práce. Ale i pro jednotlivce to je hodně motivační ve snaze se stále zlepšovat. Můžete se také poměřit s některými známými osobnostmi. Některé disciplíny lze cvičit doma nebo venku, jiné v sokolovně, ale je jich dost, které se dají dělat i když je sokolovna zavřená.

Přihlásit se do Odznaku všestrannosti ČOV se můžete na adrese:
http://www.sazkaolympijskyviceboj.cz/verejny-odznak-vsestrannosti

Celá tato akce je skvěle připravena, tak s chutí do toho, ať nás zbytečně nedostihnou choroby, proti kterým se můžeme pomocí sportu a pohybu účinně bránit!!!

Ing. Pavel Sobotka
náčelník T. J. Sokol Nový Hrádek

Patnáct zastavení utrpení a naděje

Žáci Střední školy řemeslné v Jaroměři v loňském roce dokončili pod vedením učitelů odborného výcviku rozsáhlé práce na záchraně větrného mlýna Borovnice. Jejich úkolem bylo provedení tesařských konstrukcí této ojedinělé historické památky a měli tak obrovskou příležitost poznat technickou zdatnost a um našich předků. V nastalém „klidu“ a v kombinaci s nelehkou současnou situací se objevila myšlenka vlastního projektu, do kterého by se mohli zapojit žáci více oborů školy, připomněl by veřejnosti existenci a význam učňovského školství a ukázal šikovnost mladých i jejich úctu k řemeslu a tradici.

Ta myšlenka nakonec získala podobu naučné (výukové) stezky s pracovním názvem „Patnáct zastavení utrpení a naděje“. Jedná se o vysvětlující ztvárnění křížové cesty, kde tradičních čtrnáct zastavení je doplněno patnáctým, které, zejména v dnešní těžké době, symbolizuje onu tolik potřebnou naději. Při hledání formy ztvárnění byl z možných řešení vybrán nápad učitele odborného výcviku pana Zdeňka Vítka zobrazit výjev jednotlivých zastavení symbolem vykované ruky, jejíž gesto vyjadřuje děj. Tento hlavní motiv by měl být k dokončení celého obrazu rámován kovanou trnovou korunou a doplněn keramickými deskami dotvářejícími atmosféru výjevů. Práci uměleckých kovářů a uměleckých keramiků pak doplní tesaři a truhláři více než dva metry vysokými ručně vytesanými kříži s nosnou konstrukcí obrazů a zastřešením ručně štípaným šindelem. Na konečnou podobu si veřejnost bude muset počkat nejméně rok, ale náčrt patnáctého zastavení „vzkříšení“ z pera autora nápadu leccos naznačuje. Naučný význam projektu je naplněn formou vysvětlování „na pokračování“. Obecné informace budou zveřejněny na dvou informačních tabulích. Na nich, ale i na jednotlivých zastaveních, pak bude možno si pomocí QR kódu načíst další část „příběhu“. Ten by měl tradiční příběh vysvětlovat populární formou i v historických souvislostech a měl by vést také k zamyšlení. K zamyšlení nad životem, nad sebou, nad krásou krajiny, nad pravými hodnotami života.

Protože Střední škola řemeslná v Jaroměři patří mezi malé školy a soustředí se především na kvalitní výuku tradičních řemesel, nabídla spolupráci na tomto projektu České lesnické akademii v Trutnově, která by měla dodat vhodné tvrdé dřevo na zhotovení konstrukcí, Střední škole informatiky a služeb Dvůr Králové nad Labem, která by se měla starat o dokumentaci, prezentaci a PR, Střední průmyslové škole Otty Wichterleho ve Velkém Poříčí, Centru propagační tvorby a polygrafie, která by měla navrhnout a zhotovit informační desky a v neposlední řadě i Gymnáziu Jaroslava Žáka v Jaroměři, které by se mělo soustředit na hledání historických souvislostí celého příběhu.

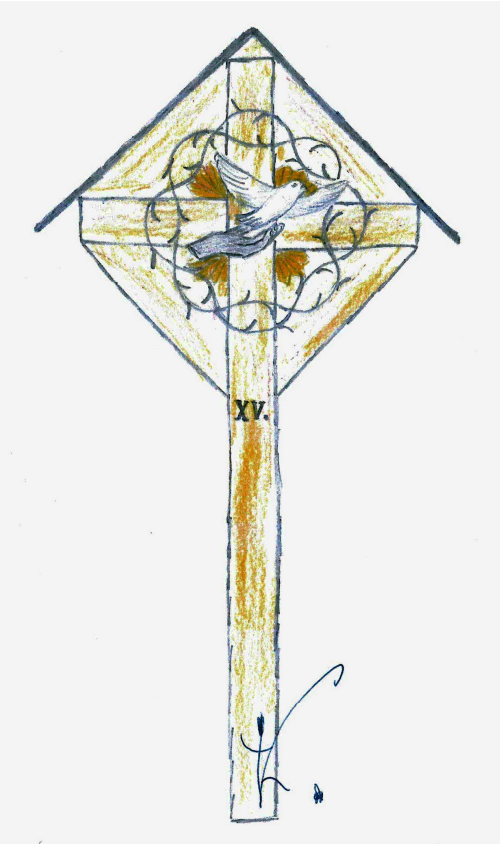

Holubice – symbol lásky, míru, naděje

Možnosti realizace takto rozsáhlého projektu byly konzultovány i se zřizovatelem školy, Královéhradeckým krajem, kde radní pro oblast sociálních věcí, kultury a cestovního ruchu paní Martina Berdychová vyslovila projektu podporu a radní pro oblast školství a sportu Arnošt Štěpánek převzal nad projektem záštitu.

Poslední, na co čtenář jistě netrpělivě čeká, je otázka dokončení prací a umístění. Předpoklad finalizace projektu je rok 2022 a místo, kde by měla být zastavení instalována, je cca dvoukilometrový okruh od informačního centra u rozhledny na Novém Hrádku k bývalé škole na Dlouhém a přes vrch Šibeník a Pasička zpět k parkovišti.

Nezbývá, než požádat všechny, aby nám drželi palce se společným přáním, aby naši žáci dostali prostor ukázat, co umí.

Miloš Tichý
Střední škola řemeslná Jaroměř

Tříkrálová sbírka 2021

Přes ztížené podmínky v důsledku covidové pandemie jste darovali **neskutečných 36 024 Kč!**

Všem dárcům upřímně děkuji za příspěvky, nesmírně si vás vážím a děkuji.

Olga Langrová

Zpráva o činnosti SDH za rok 2020

Je za námi rok 2020. Nebyl to vůbec lehký a veselý rok. Byl to rok plný obav, strachu a smutku. Před koncem roku náš sbor přišel o jednoho vzácného a dlouholetého člena. Byl jím bratr Vladimír Říha. Naše členská základna se nám tímto snížila na 88 členů, z toho 24 dětí. Bohužel se i tato situace odrazila v aktivitách našeho sboru.

Začátkem roku se nám ještě podařilo zorganizovat tradiční Hasičský bál, na kterém vystoupila dechová hudba Stavostrojka z Nového Města nad Metují a spolu s ní i kapela Antrée. Jejich vystoupení opět potvrdilo, jakými jsou profesionály ve svém hudebním oboru. Přidáme-li k tomu úžasnou výzdobu s bohatou tombolou a velkou účast hostů a plesajících, musíme konstatovat, že to byla nádherná a vydařená akce. Bohužel už v tuto dobu se za námi plížil stín nastávající nelehké doby - SARS COV 19. Začalo období prázdna, strachu a obav, co bude dál. Činnost sboru se zploštila převážně na výjezdy naší jednotky k nahlášeným zásahům a na nejnutnější údržbu materiálního zabezpečení sboru.

Naši výjezdovou jednotku tvoří 22 členů. S cisternou CAS 20-S2R byla povolána celkem k 19 poplachům. Hned z kraje roku tj. **16. ledna** se členové výjezdového družstva zapojili do resuscitace místního občana, uzavřeli přilehlou vozovku a nasvítili prostor pro plánované přistání LZS.

10. a 15. února vyjelo naše vozidlo k odklízení spadlých nebo cestu ohrožujících stromů. **Duben** byl měsícem tří požárů lesní hrabanky, doutnajícího strniště a trávy. Při jednom z těchto zásahů bylo použito záchranné lano, kterým byl jištěn jeden z proudů. Hašení probíhalo ve strmém a nebezpečném terénu. V tomto případě došlo k dohašování ohniska i následující den. Není snad žádný rok, abychom nevyjížděli k odstraňování vosích hnízd. Loňský **červenec** nebyl výjimkou. V letním táboře byla zlikvidováni hned dvě najednou. **15. srpna** jsme zasahovali u nahlášeného začínajícího požáru domu Nový Hrádek - Končiny, kde došlo ke vznícení podbití střechy způsobeném tavením lepenky. Majitelé do našeho příjezdu použili ruční práškový hasící

přístroj, kterým byl požár uhašen. Poté byl proveden průzkum vnějších a vnitřních podkrovních prostor, kde bylo ještě patrné zakouření. Následně pak došlo k odkrytí podbití střechy.

Týden na to čekalo naši jednotku technické cvičení v Olešnici v Orlických horách. Spolu s námi byla přítomna jednotka z Orlického Záhoří, Rokytnice, Deštného, Olešnice, dále tři směny z HZS Dobruška. Z Polska se zúčastnili hasiči z OSP Kudowa-Zdrój, Lewina, Klodzka a Dušniků-Zdróje. Po nezbytných zahajovacích a informačních projevech, které provedl zástupce velitele jednotky Olešnice v Orlických horách Vít Klouček a brigádní ředitel František Mencl, ředitel HZS Královehradeckého kraje, vyrazila veškerá technika na polskou stranu, kde probíhalo samotné cvičení. V praxi si všichni přítomní vyzkoušeli práci s přečerpávacím velkokapacitním bazénem na 25 m3, orientaci pomocí tabletu, hasící hřeby, nový typ proudnice "TRIGGER", přenosné hasicí vaky, optické signály a tzv " D " program do nedostupných míst s malou spotřebou vody. Celé cvičení proběhlo v přátelském duchu a menší jazyková bariéra nebyla vůbec překážkou.

Konec roku patřil opět k výjezdům popadaných stromů, které ohrožovaly provoz na komunikacích v našem regionu. Výjimkou byl **17. listopad**, kdy na Dlouhém č.p. 21 chytly saze v komínu. V době našeho příjezdu již na místě zasahovala jednotka z Olešnice v Orlických horách. Provedli jsme nasvícení a ochlazovali vynesený popel vodou.

Osmým rokem je naše jednotka zařazena v obci Sněžné do jejího poplachového plánu. To znamená, že již pro zmíněnou obec plníme protipožární úkony naší místní jednotky. Práce výjezdu a i ostatních členů není jen v samotných zásazích, ale i pomoc v krizových situacích, do kterých patří doba nouzového stavu. Rozvážka dezinfekce po místních občanech a podnikajících firmách, to byla samozřejmost. Nakonec se stihl zorganizovat i každoroční sběr kovového odpadu.

Taktéž probíhala průběžná údržba hasičského vybavení a zázemí našeho sboru. Byly pořízeny prvky pro montáž dalšího materiálu do nástavby CAS (kalové čerpadlo, kanystry s pěnidlem), externí mikrofony k ručním radiostanicím, baterie do PS12, 8 kusů nehořlavých kukel, 14 párů rukavic k požárům, 14 párů rukavic k zásahům, ruční vyprošťovací nástroj PARATECH HOOLIGAN, 2 kusy 30 m záchranného lana, 2 kusy únikové kukly k dýchacím přístrojům a další drobné nutné vybavení k zajištění chodu sboru. Veškerá práce jednotky byla v souladu s

pokyny a zásadami protiepidemických opatření a dodržování počtu možných osob při této činnosti.

Ostatní větší aktivity sboru byly a zatím stále jsou pozastaveny či velmi omezeny. Kvůli restrikcím nemohla probíhat téměř žádná práce s dětmi a i soutěží, kterých se děti každým rokem účastní, bylo poskromnu. Za loňský rok proběhly pouze tři. První byla pořádána 18. ledna v Teplicích nad Metují. Zde svůj um a šikovnost předvedly děti v mini požárním útoku, štafetě dvojic, spojováním půlspojek, štafetovém běhu s překážkami a prokázaly i své teoretické znalosti. Družstvo mladších se umístilo na **6. místě** a dvě družstva starších obsadila **4. a 11. místo.** V únoru na děti čekala již tradiční soutěž vázání uzlů v České Metuji. Zde děti obou družstev ovládly stejně **11. místo**. Za jednotlivce předvedla svoji šikovnost a zručnost **Evička Hrnčířová**, která se těšila z krásného **9. místa**. Třetím a posledním závodem loňské sezóny byl požární útok, štafeta 4x60 m a štafeta dvojic. Všechny účastníky hostil Žernov. **2. místo** mladších a **5. místo** starších dětí bylo krásnou tečkou za závodním rokem. Do soutěžních aktivit mladých hasičů nepatří jen fyzická zdatnost a teoretické znalosti, ale i umělecké a výtvarné nadání. Ve výtvarné soutěži Požární ochrana očima dětí, kde děti malují obrázky spojené s touto tématikou, se **Jindřich Mencl** umístil na úžasném **2. místě**. Čestné uznání za nádherné výkresy dostala i **Nela Brennerová, Adélka Benešová, Daniel Hrubý, Štěpán Hrubý a Jiří Mencl.**

Omezily se téměř veškeré soutěžní aktivity a co se týká kulturního a společenského dění včetně oslav sboru, které se měly uskutečnit počátkem léta, i to vše bylo odloženo či zrušeno. Malá naděje nám svitla v letních a z části podzimních měsících, kdy se zdálo, že vše spěje k lepší situaci. Bohužel tomu tak nebylo. Stihli jsme zorganizovat pouze dvě akce, které se konaly přímo zde v Novém Hrádku. První bylo stanování pro naše dětské osazenstvo sboru. Děti strávily noc spaním ve stanech na hasičském hřišti, kterému předcházel výlet do Rychnova nad Kněžnou, kde na ně čekalo překvapení v podobě svezení v motokárách. I přesto, že v tento den nebyla přízeň počasí moc přívětivá, děti si to náležitě užily. Večerní diskotéka spolu s opékáním špekáčků byla tečkou za tímto dnem. Tou druhou akcí bylo tradiční kolo PRIMÁTOR LIGY.

Díky krásnému a stále opečovávanému zázemí našeho hasičského hřiště bylo pro návštěvníky a soutěžící opět přichystané bohaté občerstvení. Náš sbor zde reprezentovala dvě družstva. První bylo družstvo mužů, které se umístilo celkově na **7. místě**, a druhé družstvo žen, kterému bohužel moc štěstí nepřálo, a obsadilo **8. místo**. To však nic nemění na tom, že po celý den panovala úžasná sportovní atmosféra a dobrá nálada. Zde musím se smutkem konstatovat, že to byla zase na dlouhou dobu poslední akce, která se našemu sboru povedla ještě před počátkem dalších omezení uspořádat.

V loňském roce spousta našich členů slavila svá významná jubilea. S poděkováním a přáním všeho nejlepšího jim byla předána pozornost od našeho sboru. Jmenovitě to byli **Josef Fišer 60 let, Rudolf Dušánek 80 let, Josef Přibyl 70 let, Petr Ruffer 60 let a Olga Beková 60 let.**

Plánů má náš sbor do budoucna mnoho, a proto netrpělivě čeká na zlepšení situace, aby se vše opět vrátilo do starých kolejí.

Poděkování za spolupráci a vstřícnost patří úřadu městyse a všem ostatním složkám zde v Novém Hrádku. Dále pak děkujeme **Radimu Štěpánovi, Lukáši Marešovi a Davidu Bekovi** za upravení smrkového porostu na hasičském hřišti. Poděkování patří i dětem našeho sboru za krásná umístění a reprezentaci.

Každý rok závěrem zprávy přeji všem vše nejlepší, hodně zdraví a pohody. Není tomu jinak ani na konci té letošní. Jen bych ráda přidala ještě jednu věc - zkuste myslet na krásné věci, těšit se i z maličkostí a plánovat do budoucích měsíců. Jen tak se dá tahle dosti náročná doba psychicky a nakonec i fyzicky zdárně zvládnout.

Petra Přibylová
jednatelka sboru

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Registrační číslo projektu	**CZ.06.1.23/0.0/0.0/15_017/0001087**
Název projektu	**Pořízení nového zásahového vozidla CAS 30 (velkokapacitní požární cisterny pro velkoobjemové hašení) pro JSDH Bohdašín**
Celkové způsobilé výdaje:	7 523 304,47 Kč
Příspěvek EU:	6 394 808,79 Kč
Příspěvek státní rozpočet:	376 165,23 Kč
Rozpočet obce:	752 330,45 Kč

Obec Bohdašín podala žádost o dotaci do Integrovaného operačního programu, výzvy č. 19 Technika pro IZS na projekt „Pořízení nového zásahového vozidla CAS 30 (velkokapacitní požární cisterny pro velkoobjemové hašení) pro JSDH Bohdašín“. Žádost byla schválena k financování. Celkové způsobilé výdaje projektu budou 7 523 304,47 Kč a podpora z EU (EFRR) bude činit 85%, tedy 6 394 808,79 Kč, 5% bude poskytnuto ze státního rozpočtu a 10% připadne na spolufinancování z rozpočtu obce. Předpokládaný termín ukončení realizace projektu je 30.9.2022.

Cílem projektu je zvýšení kvality a efektivity řešení mimořádných událostí vzniknuvších v důsledku extrémního sucha, které má dopad nejen na vznik lesních požárů.

Výstupem projektu je pořízení nové velkokapacitní požární cisterny CAS 30 ve speciálním provedení pro velkoobjemové hašení se zařízením pro výrobu a dopravu pěny (v souladu s vyhláškami a nařízeními GŘ HZS ČR), která nahradí stávající dosluhující požární cisternu JSDH Bohdašín, CAS 32 T-148 (rok výroby 1972). Toto nové vozidlo výrazně posílí stávající vybavení složky IZS JSDH Bohdašín JPO III a bude velkým přínosem pro řešení mimořádných událostí vzniknuvších především v důsledku sucha.

Zpráva za ženy SDH Nový Hrádek 2020

V našem hasičském sdružení pracuje celkem 25 žen. Jsou nezbytnou součástí celého dění našeho sboru. Co všechno zvládly v minulém roce? Zde je výčet.

Účastnily se na přípravách hasičského plesu. Výzdoba, chystání tomboly, obsluha, úklid, to již tradičně pojaly za vlastní. Osázení břehů okrasnými dřevinami na hasičském hřišti, úklid veškerých prostor používaných našimi členy, toho se také nebály a ochotně s tím pomohly.

Pracovaly s dětmi. Zúčastnily se těch pár závodů jako vedoucí, rozhodčí nebo i jako samotné soutěžící. Pracovaly jako samaritánky. Staraly se o informace spojené s činností sboru prostřednictvím vývěsky na náměstí, přispívaly články do místního časopisu, staraly se o naší fotodokumentaci.

To vše také zvládly bravurně a s grácií sobě vlastní. Takže se dá říci, že byly a jsou nepostradatelnou součástí našeho sboru. A i když ten loňský rok nebyl zrovna růžový a neposkytoval mnoho prostoru k aktivitám, kus té práce a pomoci našich členek je i přesto vidět. Přejme jim tedy, aby ta jejich síla vydržela i ten letošní rok a abychom ho všichni zvládli, jak nejlépe to půjde.

Petra Přibylová

třídíme na sněhu
EKO-KOM

Davy turistů mohou na horách třídit odpady do speciálních třikošů

České a moravské hory v posledních týdnech zaplavily davy návštěvníků a turistů. Bohužel například v Krkonoších a Beskydech po některých zůstává velké množství odpadu odhozené mimo kontejnery a koše. To i přesto, že lidé mohou v mnoha horských střediscích odpady nově třídit do speciálních třikošů přistavených u parkovišť, výchozích míst na túry nebo u výdejních okének.

Foto: Třikoše,
Autor: Třídíme na sněhu

Sedm desítek designových „třikošů“ doplnilo v horských resortech od loňského roku síť tradičních velkých barevných kontejnerů na třídění odpadů. Menší speciální koše na plasty, papír a směsný odpad jsou díky projektu společnosti EKO-KOM s názvem Třídíme na sněhu umístěny přesně tam, kde vzniká odpad z obalů, ale kam se zároveň nedostanou těžká svozová auta. Tříděný odpad z třikošů je tak svážen ve spolupráci s lyžařskými areály například skútry nebo rolbami.

Třikoše mají samy o sobě motivovat ke třídění odpadů, protože jsou téměř celé včetně výplňových pytlů vyrobeny z recyklovaných plastů. Jejich patentovaná konstrukce je navíc vyrobena tak, aby odolala náročným zimním horským klimatickým podmínkám. Před uvedením do provozu byly pilotně testovány například na krkonošské Černé hoře nebo na hoře Slamník v resortu Dolní Morava. V současnosti mohou návštěvníci využívat třikoše kromě Krkonoš a Králického Sněžníku také v Krušných horách, Orlických horách, Jeseníkách, Beskydech, Javornících, ale také v Novém Městě na Moravě.

Ředitel komunikace Autorizované obalové společnosti EKO-KOM si chování zodpovědných třídících návštěvníků hor zatím pochvaluje: *„Přestože síť třikošů v českých a moravských horách stále ještě rozšiřujeme, od uvedení do provozu již do nich lidé vytřídili přes dvacet dva tun plastů a papíru. Očekáváme však ještě větší zájem, protože jakmile to epidemiologická situace dovolí, podpoříme třídění v zimních areálech promo akcemi a brožurkami v infocentrech a pokladnách. Zájemci již nyní najdou informace o třídění na horách na Facebooku, Instagramu a webu tridimenasnehu.cz.“*

Kontakt pro média:
Lucie Müllerová: tisková mluvčí EKO-KOM, a.s., telefon: 602 186 205, e-mail: mullerova@ekokom.cz
Milan Anděl: manažer projektu Třídíme na sněhu, telefon: 721 071 236, e-mail: andel@mamiart.cz

Pěticestí - 13:57 hod.

Tradiční sokolský zimní Přejezd Orlických hor

Přejezd Orlických hor naplánovaný na 20. 2. 2021 T.J. Sokolem Nový Hrádek nemohl být uskutečněn pro známé opatření proti Covidu 19.

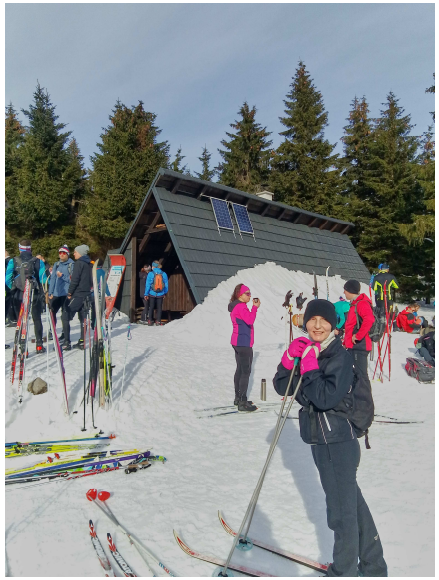

Počasí ten den ale slibovalo nádhernou projížďku za slunečného počasí, a tak rozhodnutí nenechat si ujít tak nádhernou příležitost padlo hned ráno v sobotu 20. února. Autobusové spojení do Rokytnice v O. h. bylo příznivé. Na autobusové zastávce v Olešnici v O. h. bylo jen několik lyžařů a také v autobusu nebylo přeplněno. Nic mi tedy nebránilo uskutečnit si vysněnou lyžařskou túru. Při setkání v autobusu s kamarádkou ze cvičení jógy Táňou mě napadlo nabídnout jí společnou prohlídku Orlických horských vrchů.

Přesvědčit ji, aby se vydala celou trasu se mnou, mi nedalo moc práce. Všichni ostatní lyžaři vystoupili z autobusu v sedle na Šerlichu a jen my dva s Táňou jsme dojeli až do sedla pod pevností Hanička.

Namazat správně lyže na stoupání bylo oříškem, protože kvalita sněhu s nadmořskou výškou a působením teplého slunečního svitu se stále měnila. Na trase po červené turistické jsme vystoupili i na rozhlednu na Anenském vrchu, občerstvili se u okénka útulny na Pěticestí, obešli jsme okolo nové moderní útulny Velkou Deštnou.

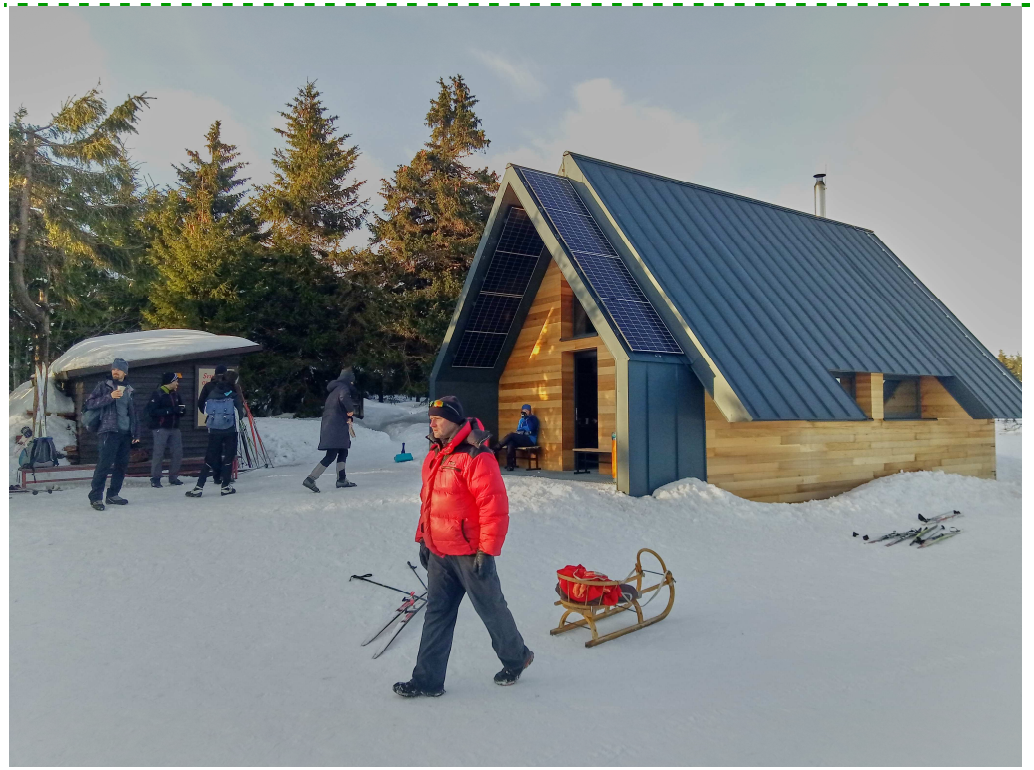

Nová útulna pod Velkou Deštnou - 16:09 hod.

Sjezd do sedla na Šerlichu byl příjemný, ale dorazili jsme už pozdě, autobus zpátky do Olešnice už odjel. Nic nám tedy nezbývalo, než si naši túru prodloužit dále až do Olešnice. Prošli jsme okolo Masarykovy chaty do Bukačky, kde jsme přešli na polskou stranu. Mírným klesáním a opět mírným stoupáním nás cesta dovedla až k Vrchmezí (polsky Orlica). V tu dobu ale slunce zapadlo a rychle se šeřilo. Přes Polomský kopec nás zkratka zavedla na silnici s letní cyklostezkou. Za svitu měsíce při jasné obloze přimrzlém sněhu ale upraveném hladkém povrchu naše namáhavé asi 3 km dlouhé klesání dovedlo až do Ruského údolí k pomníčku. Tam na nás už čekal námi objednaný dobrodinec, který nás dovezl až do Olešnice. Ten poslední úsek nebyl způsobilý pro sjíždění na lyžích.

Polomský kopec – 17:58 hod.

Vše dobře dopadlo, a tak nucené prodloužení našeho putování až na 34 kilometrů nás nezlomilo, ale naopak nás posílilo i s adrenalinem a dobrým pocitem, že nejsme žádné bábovky.

Zdeněk Martinek

Tvůrci betlémů z Nového Hrádku (10.)

...čtení na pokračování

Blíží se jaro a s ním desáté, poslední pokračování našeho seriálu o betlémářích a betlémech z Nového Hrádku a jeho okolí. Dnes vám přiblížíme betlém vyřezaný ze dřeva, vyrobený z těsta, z pedigu, keramické a papírové betlémy. Věříme, že se vám naše vyprávění o řezbářích a ostatních tvůrcích betlémů líbilo, že vás zaujalo a obohatilo.

Milada Světlíková

Milada Světlíková, rozená Šintáková, se narodila 11.9.1920 v Novém Hrádku. Prožila zde dětství, jako mladá hodně sportovala. V zimě závodila na lyžích, vyhrála dokonce pohár ve slalomu, který se tenkrát jezdil od Frymburku dolů směrem k Panské stráni. Vdala se za pana Světlíka, měli spolu dva syny. Manžel byl voják, tak se často stěhovali po republice. Naposledy žili v Kladně, a když si v roce 1972 koupili v Novém Hrádku v Hradní ulici domek, který si opravili, tak se přestěhovali zpátky do rodné obce. Celý život pracovala jako knihovnice. Byla velice aktivní, byla členkou sokola, kde pomáhala například při výzdobě na Plesy v květech. S manželem například vymysleli a zorganizovali v místní sokolovně výstavu obrazů na počest malířů - rodáků z Nového Hrádku. Také hrála divadlo. Pomáhala s uspořádáním první výstavy betlémů v místní knihovně. Byla velice šikovná na ruční práce, drhala, vyšívala, dokonce krásně malovala na hedvábí. Koncem 90. let začala vytvářet betlémy z vizovického těsta pro své známé, celkem jich udělala asi osm. Kromě asi 10 až 15 cm vysokých figurek, které jsou plastické a v pohybu, zde jsou stromky, keříky, ovečky, lesní zvířata, holubičky. Jeden z jejích betlémů můžeme vidět na Úřadu městyse. Je v dřevěné zasklené skříňce o rozměrech 114 x 39 cm. Další betlém vlastní místní mateřská škola. Figurky přidělávala na dřevěnou desku, která byla namořená a nalakovaná. Paní Světlíková zemřela 28. 3. 2001.

soukromý betlém, velikost 115 x 30 cm

detail svaté rodiny

Veronika Tymelová

Veronika Tymelová, rozená Kozáková, se narodila v roce 1976. Vystudovala Jiráskovo gymnázium v Náchodě, potom keramiku na SUPŠ v Bechyni a po ní na MU v Brně pedagogický obor Speciální pedagogika a výtvarná výchova. Žije s manželem a čtyřmi dětmi v Novém Hrádku. V současné době učí na SOCEA v Náchodě budoucí sociální pracovníky a vychovatele. A také doma vyrábí keramiku. Ke keramice ji přivedl její dědeček Ján, který jí sehnal cihlářskou hlínu a radoval se z jejích prvních výtvorů. Na požádání pořádá také různé keramické workshopy a je lektorkou v „Keramice pro příchozí“ v DDM Stonožka v Novém Městě nad Metují. Vydala i moc hezkou knihu o keramice „Keramika pro život s přírodou“. Příroda a zahrada patří také mezi její zájmy, dokonce pořádala na Novém Hrádku prohlídku vlastní zahrady v rámci akce Den otevřených zahrad. Za svou keramickou tvorbu získala titul Mistr tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje za rok 2019. Z její tvorby vám představíme keramický betlém z roku 2011, figury jsou asi 30 cm vysoké. Dále pak keramický květináč s námětem betlému. Také vytvořila několik malých betlémků na svíčku. Věnuje se i kreslení, v roce 1991 nakreslila tříarchový vystřihovací betlém na A4 jako omalovánky. V roce 1998 nakreslila barevný vystřihovací Betlém z Nového Hrádku, formát A2, který byl vydán tiskem.

keramický květináč s motivem betlému

keramický betlémek se svíčkou

keramický betlém

vystřihovací betlém – omalovánka

barevný vystřihovací betlém

Olga Langrová

Olga Langrová, rozená Grimová, se narodila 21. 3. 1966. Celý život žije v Novém Hrádku. Vychodila zde ZŠ a potom vystudovala SUPŠ v Turnově obor zlatnictví-stříbrnictví. Živí se jako zlatnice, má tři děti. Můžeme se s ní setkat také v místní knihovně, kde často zaskakuje za svou maminku. V kostele můžeme obdivovat krásné květinové dekorace, které tam pomáhá vytvářet. Pokud zavítáme do Rokole a projdeme se Cestou manželů, tak keramické plastiky na jednotlivých zastaveních jsou jejím dílem. Těchto 15 zastavení vytvořila pro rodiny schönstattského hnutí. Jejími dědečky byli betlémáři a řezbáři Bohumil Grim a Josef Livar, o kterých jsme psali na začátku našeho seriálu. Sama se také před lety pustila do vyřezávání, vyřezala malý betlém z lipového dřeva, a to svatou rodinu – Marii, Josefa a Ježíška. Figury jsou vysoké asi 15 cm.

Betlém z lipového dřeva

Zdeňka Janoušková

Zdeňka Janoušková se narodila v roce 1954 v Duchcově, žila v Teplicích v Čechách. V Novém Hrádku žije od roku 1990. Vyučila se prodavačkou, potom pracovala jako listonoška v naší obci, pak v rekreačním středisku Policie ČR na Dlouhém, věnuje se také masérským službám. Nyní je už několik let v důchodu a může se tak víc věnovat svým koníčkům. Ráda a pěkně zpívá, je členkou Polyfonního sdružení v Novém Městě nad Metují a taky Chrámového sboru v Novém Hrádku. Jejím velkým koníčkem jsou ruční práce, ráda plete, háčkuje a vyrábí věci z pedigu, a to z klasického i papírového pedigu, který si sama vyrábí z letáků. Z pedigu vytváří různé výrobky, ošatky, košíčky, a také vyrobila pedigový betlém.

Betlém z papírového pedigu

Josef a Hana Hánlovi

Pamětní kniha Sokola Nový Hrádek

V loňském roce jsme získali historickou pamětní knihu Sokola Nový Hrádek z let 1930 – 1938. Knihu objevil Jiří Kunc v rodinném domku, který jeho rodiče zakoupili v Trutnově. V knize je několik zápisů. Mezi posledními se do ní podepsali bratr Karel Prchal, starosta Americké obce sokolské, bratr Joseph Falta, starosta Sokola Chicago, sestra Bláža Čiháková, jednatelka sletové americké výpravy, sestra Anna Faltová, starostka Sokolic Chicago a malý Edward Čihák. Jednalo se o členy výpravy amerických Sokolů, kteří ve sletovém roce 1938 v rámci návštěvy Československa zavítali také na Nový Hrádek, kde si prohlédli naši sokolovnu. Poslední podpis patří starostovi sokolské župy Podkrkonošské – Jiráskovy bratru Jindřichu Vlčkovi, který výpravu doprovázel.

Kronika je v zachovalém stavu a bude využívána k zápisu důležitých událostí spojených s T. J. Sokol Nový Hrádek. Jako první, po 82 letech, se do kroniky podepsaly 15. září 2020 náměstkyně hejtmana Královéhradeckého kraje Martina Berdychová společně se starostkou naší župy Helenou Rezkovou při návštěvě Nového Hrádku a sokolovny.

Pamětní kniha

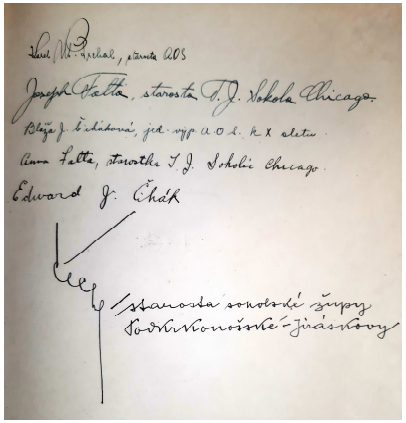

Podpisy členů americké výpravy a starosty Vlčka

Americká výprava na Župním sletu ve Smiřicích 19. 6. 1938, zleva: bratr Prchal, bratr Falta, sestra Faltová, sestra Čiháková

malý Edward Čihák

bratr Jindřich Vlček

Jarmila Drašnarová

Novinka naší sokolské jednoty – placení členských příspěvků přímo na účet

Připravili jsme pro členy sokola možnost placení členských příspěvků přímo na účet. Částku za člena sokola nebo za celou rodinu můžete poslat na účet **123-3560080217/0100 s variabilním symbolem 1, do poznámky napíšete příjmení a jméno, za koho je příspěvek hrazen. Příspěvky za více členů rodiny je potřeba uvést v popisu platby!**
Ti, kdo platí příspěvek poprvé, odevzdají nejprve vyplněnou přihlášku a teprve potom provedou platbu.

Členské příspěvky se platí na kalendářní rok, tj. na rok 2021 od 1.1.-31.12.2021,
splatné jsou do 30. 5. 2021.

Příspěvky placené v hotovosti bude opět vybírat H. Svatoňová, která vede celkovou evidenci členů.

Výši členských příspěvků najdete na našich nových stránkách:
https://www.novy-hradek.cz/sokol/formulare

Některé zdravotní pojišťovny přispívají svým pojištěncům na sportovní aktivity v rámci preventivních programů. Lze uplatnit doklad o zaplacení členských příspěvků.
Potvrzení o zaplacení členských příspěvků si můžete vytisknout z našich stránek. Formulář vyplňte a odevzdejte vašemu vedoucímu. Ten zajistí ověření, že příspěvky byly řádně uhrazeny, a následně vám zpět předá potvrzený formulář a známku. Ověření provádí hospodářka naší jednoty.

Výbor T. J. Sokol Nový Hrádek

Městys Nový Hrádek v průběhu posledních 150 let

Píše se datum 31. prosince 1950 a v samotném Novém Hrádku k tomuto dni žije a trvale bydlí 904 obyvatel, s osadou Krahulčí je to 927 obyvatel. V tomto roce, tehdy ještě v samostatné obci Dlouhé žije 138 obyvatel a Rzy mají 36 obyvatel. Přesně za 70 dalších let, 31. prosince 2020 definitivně k tomuto dni úřad městyse uzavírá uplynulý rok a počítá stav obyvatelstva za rok 2020.

Počet trvale bydlících obyvatel v samotném Novém Hrádku, nebo také v centrální části celé obce Nový Hrádek trvale bydlí 810 obyvatel, v části Dlouhé, která je již od roku 1960 součástí Nového Hrádku je to 20 obyvatel, v části Rzy 18 obyvatel a na Krahulčím nikdo trvale už nebydlí. Celá obec Nový Hrádek má 848 trvale bydlících obyvatel bez cizinců. K tomu po sečtení ČSÚ přibude ještě několik dalších, a to cizinců, evidovaných na Policii České republiky. Na první pohled je viditelný úbytek obyvatel. K prudkému poklesu obyvatel Nového Hrádku došlo již v letech 1930 - 1950. Pokles obyvatel však trval nadále a nejnižšího počtu obyvatel má Nový Hrádek v roce 2003, a to 697. Od tohoto roku počet obyvatel stagnuje a od roku 2013 plynule stoupá. Za uplynulý rok 2020 to bylo např. o 16 občanů více. Počet obydlených domů je nyní v centrální části Nový Hrádek 196, v okrajových částech 17. Počet rekreačních objektů je v centrální části Nový Hrádek 159, v okrajových částech 72.

Obec Nový Hrádek a jeho okolí, to je Dlouhé, Rzy a osada Krahulčí, procházely složitým vývojem. V roce 1849 byly samostatné obce Dlouhé a Rzy sloučeny v jednu obec. V roce 1869 se konalo první rakouské sčítání obyvatel. Od této doby je sčítání prováděno pravidelně. V roce 1869 v Novém Hrádku bylo 1596 obyvatel, a to byl historicky nejvyšší počet obyvatel. V Dlouhém tehdy žilo 301 obyvatel, ve Rzech 162 obyvatel a na Krahulčí 53 obyvatel. Již počátkem 20. století začal na Novém Hrádku a okolí vznikat textilní průmysl, a to na říčce Olešence ale i v zastavěné centrální části. To mělo velký význam pro Nový Hrádek ale i pro obyvatele z podhůří. K většímu rozvoji průmyslu však nedošlo, protože v tomto období chyběla železnice, bez které doprava zboží a surovin v tehdejší době byla obtížně uskutečnitelná. S železnicí sice počítáno bylo, ale do realizace vstoupila druhá světová válka a s nadějí byl konec. Nádraží Nový Hrádek mělo být v Rokoli.

Nový Hrádek se stal samostatnou obcí v roce 1848. Od roku 1850 do roku 1949 náležel do okresu Nové Město nad Metují (s výjimkou let 1945-1946, kdy patřil do nově zřízeného okresu Dobruška). V roce 1949 byl okresní národní výbor v Novém Městě nad Metují zrušen a jeho obvod byl z převážné většiny připojen k okresu Dobruška. Od poslední územní reorganizace v roce 1960, při níž došlo k rozdělení okresu Dobruška mezi okresy Rychnov nad Kněžnou a Náchod, patří Nový Hrádek do okresu Náchod. Leží těsně u hranic obou okresů. 17. května 1954 se administrativní cestou přestaly užívat statuty městysů a menších měst a tím i Nového Hrádku.

1. července 1960 byla obec Dlouhé připojena k Novému Hrádku, tedy včetně Rzů, které s obcí Dlouhé byly sloučeny již v roce 1849. Obec Nový Hrádek od této doby sestává ze 4 částí a to Nový Hrádek, Dlouhé, Rzy a Krahulčí. Doly jsou vedeny jako jedna z ulic. Důvodem stálého poklesu obyvatel v první polovině 20. století byla ponejvíce cesta za prací, drsnější život v podhorských podmínkách, finančně nákladná doprava po silnici a po roce 1945 také odchod rodin za dosídlováním pohraničí.

Po roce 1950 začal prudký rozvoj bytové výstavby v Dobrušce a především v Novém Městě nad Metují. Např. v Novém Městě nad Metují bylo možné snadno a levně získat pozemek včetně poskytnutí mechanizace k výstavbě rodinného domu nebo snadné a rychlé získání bytu v panelových sídlištích (sídliště RD Na Františku a bytové domy Malecí). Rozvíjející se závody

Stavostroj a Prim (Elton) potřebovaly velké množství pracovních sil. Podhorské a horské obce se vylidňovaly. Rovněž tak Nový Hrádek. Odcházeli zejména mladí, ale i celé rodiny, které dosud bydlely v chalupách. V Novém Městě nad Metují stoupl tak počet obyvatel postupně o několik tisíc.

Obyvatelé Nového Hrádku "potápějící se loď " v čele s "kapitánem lodi" však potopit nenechali. S nebývalou chutí a odvahou, s nadšením a elánem se především od roku 1970 pustili do činnosti pro zpomalení poklesu obyvatel, procesu obnovy svého městečka a k jeho opětnému růstu. A to především svépomocí, po pracovní době svého zaměstnání, ve svém volném čase. To vše z lásky ke svému milému, často rodnému místu. Ten zájem byl tehdy opravdu výjimečný a veliký. To často návštěvníky také udivovalo. Bez značné finanční injekce by to všechno, co bylo potřebné nebylo možné uskutečnit. Finanční podpora však zajištěna byla včetně morální pomoci od nadřízených orgánů. Postupně v průběhu 30 let tak vyrostl doslova nový Nový Hrádek. Nové ulice, rodinné domy, bytové domy, infrastruktura. Že chtěli obyvatelé žít také kulturně, se v anketě vyslovilo tehdy přes 80% občanů pro svépomocnou výstavbu širokoúhlého kina jako víceúčelové budovy. Toto všechno by se také bez k tomu potřebných pozemků nemohlo uskutečnit, nebýt majitelů pozemků, kteří je poskytli pro potřebnou novou výstavbu. Těmto všem, kterým nebylo jedno, kam by se toto historicky významné centrum podhůří mohlo dostat, kdyby nenastal potřebný obrat, patří velké poděkování nás všech, kteří tu nyní společně žijí.

Nový Hrádek byl vždy v celé jeho dlouhé historii městečkem pracovitých rukou. To není fráze, to je skutečnost.

Ještě stojí za zmínku, že v druhé polovině 20. století, v letech 1985-1990 prudký nárůst obyvatel byl ovlivněn pouze administrativně, kdy došlo k úřednímu připojení obce Borové k Novému Hrádku. V roce 1985 v Borové bylo 204 obyvatel, v době osamostatnění 229 obyvatel. Novému Hrádku 10. října 2006 byl Parlamentem České republiky navrácen statut městyse. Dnes je o bydlení v Novém Hrádku značný zájem. Je to také jakousi odměnou těm, kteří pro spokojený život městyse obklopeném nádhernou přírodou v minulosti udělali maximum. Řada z nich již není mezi živými, ale těm však můžeme alespoň věnovat tichou vzpomínku. Úbytek obyvatel v okrajových částech obce nyní stagnuje nebo klesá. V centrální části celé obce Nový Hrádek, v samotném městysi však počet obyvatel stoupá. To svědčí o dobré práci starosty se svým zastupitelstvem.

Na závěr tohoto hodnocení období uplynulých 150 let Nového Hrádku a jeho okolí pro další rozvoj a skvělou budoucnost městyse lze přát, aby měl vždy jen dobré mezilidské vztahy a moudré hospodáře. Tak hodně zdaru!

Jiří Hlaváček st.

Provoz knihovny

Knihovna v karanténě funguje jinak, zavolejte nám na číslo 731402308 nebo 777310966 a domluvíme se.
Knížky podle přání, žánru... - nachystáme a připravíme k vyzvednutí, nebo přineseme.

Olga Langrová

VĚDĚLI JSTE TO?

Vesnice roku a Nový Hrádek

Cílem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Za uplynulých pětadvacet let se soutěž stala fenoménem českého, moravského a slezského venkova. Každý ročník ukazuje, že soutěž je skvělou příležitostí prezentovat společenský život v jednotlivých obcích, jejich tradice a zvyky. Také poukazuje na zajímavé hotové projekty i na ty, které obce právě realizují. Bohužel v posledních dvou letech se soutěž z důvodu koronaviru nemohla uskutečnit, tak si alespoň v krátkosti připomeňme trochu její historie v Královéhradeckém kraji.

Všichni víme, že náš Nový Hrádek v této prestižní soutěži dlouhodobě v rámci Královéhradeckého kraje získává různá ocenění. Ale asi málokdo ví, že jsme vlastně v našem kraji nejúspěšnější. Potvrzuje to i studie CIRI - regionální investiční a rozvojové agentury Královéhradeckého kraje, ze které je následující citace:
V historii soutěže Vesnice roku se do ní v Královéhradeckém kraji přihlásilo celkem **159 obcí**, tj. 35 % krajských obcí. Nejaktivnějším rokem s největší konkurencí byl rok 2009, kdy se do soutěže přihlásilo 50 obcí, nejméně aktivním byl rok 1998, ve kterém byly do soutěže podány pouze 2 přihlášky. V letech 1995–2019 byla průměrná účast 25 obcí na ročník.
Za celou dobu historie soutěže získalo nějakou z cen 86 obcí, které si odnesly dohromady 186 ocenění. **Nejúspěšnější obcí je městys Nový Hrádek** z Náchodska, kterému bylo uděleno 5 stuh a 2 ceny hejtmana. V celkovém součtu jsou ještě velmi úspěšné obce **Batňovice** z Trutnovska (6 ocenění), **Suchý Důl a Žďár nad Metují** z Náchodska, **Kratonohy** z Hradecka a **Vrbice** z Rychnovska (všechny mají po 5 oceněních). Nejvíce oceněných obcí pochází z Náchodska (44) a Hradecka (42).
Po podání přihlášky má obec možnost získat jednu z pěti udělovaných stuh:

- **Zlatá stuha** (za vítězství v krajském kole)
- **Modrá stuha** (za společenský život)
- **Bílá stuha** (za činnost mládeže)
- **Zelená stuha** (za péči o zeleň a životní prostředí)
- **Oranžová stuha** (za spolupráci obce a zemědělského subjektu)

Nejúspěšnějšími obcemi jsou městys Nový Hrádek a obec Suchý Důl, které obě získaly po 5 stuhách. Pomyslné třetí místo v počtu získaných stuh (celkem 4) patří Holovousům na Jičínsku. Nejvíce stuh bylo uděleno na Náchodsku (celkem 78 stuh ve 31 obcích).

Zlatá stuha - nejprestižnější ocenění soutěže, které získá obec, jež se nejlépe a vyváženě prezentuje ve všech posuzovaných oblastech. Komise sleduje úroveň společenského života v obci, aktivity občanů, celkový obraz vesnice, občanskou vybavenost a infrastrukturu, spolupráci s podnikateli v obci, veřejná prostranství, péči o zeleň a krajinu a v neposlední řadě také koncepční dokumenty obce. Rekord v Královéhradeckém kraji drží dvě obce, **Nový Hrádek** na Náchodsku a **Vrbice** na Rychnovsku, které obě získaly po dvou zlatých stuhách.

Modrá stuha - ocenění zpravidla obec získává jako celé společenství, nejen jako samospráva. Znakem společenského života vesnice je mj. to, že jej vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. V oceněné obci bývá řada spolků tradičních i novodobých, udržují se a obnovují tradice a obyčeje. V ocenění je důležitá péče o duchovní hodnoty obce a návaznost na tradice. Obce v pohraničí a v blízkosti měst mají situaci těžší, nicméně i zde již nové generace tvoří nový život v obci navazující na staré rytmy. Pro posouzení kontinuity společenského života jsou důležité kroniky obecní i spolkové, autentické akce spolků i dokumenty obce. Významným subjektem je škola, která bývá kritickým místem života obce. V této kategorii dominují především obce **v okresech Náchod** (7 držitelů) a **Trutnov** (6 držitelů). Žádná z obcí v kraji nezískala toto ocenění dvakrát.

Bílá stuha – oceněná obec prokazuje zapojení dětí a mládeže do života obce a koncepční podporu jejího zájmu o venkovskou pospolitost. Oceňovány jsou aktivity výchovy mladé generace místními spolky, práce s dětmi v knihovně, vytváření podmínek pro trávení volného času. Významným přínosem jsou úspěchy mladých lidí a jejich trvalý zájem o život a rozvoj obce, mezigenerační setkání, mimoškolní činnost dětí a dobré příklady trvalé práce s dětmi a mládeží v místě. Bílou stuhou se pyšní především obce na **Náchodsku** (7 držitelů). Pouze městys **Nový Hrádek je nositelem dvou stuh** z let 2009 a 2018.

Zelená stuha - oceněná obec by měla koncepčně rozvíjet zeleň v obci, pečovat o dřeviny a prostranství se zajištěním odbornosti a prokazovat cit pro místní venkovský charakter sídla. Druhou stránkou je výchova veřejnosti ke vztahu k životnímu prostředí obce a jejího zapojování do jeho tvorby. Důležité je pojetí veřejných zelených ploch a zapojení dalších prvků pro plnění funkcí odpočinku a setkávání veřejnosti, místně odpovídající skladba zeleně, venkovský ráz. Oceňovány jsou i snahy o revitalizaci navazující otevřené krajiny, výsadby tradičních stromořadí a obnova druhové skladby. Je kladen důraz na dlouhodobý a koncepční pohled a na plánování zeleně v obci a výchovu nejmladších generací. Nejvíce oceněných obcí pochází z **Náchodska** (7 držitelů).

Oranžová stuha - oceňovány jsou pozitivní stránky spolupráce zemědělských subjektů hospodařících v krajině se samosprávami. Toto ocenění je zaměřeno také na hledání nových forem spolupráce při správě venkovského prostoru. Mezi oblasti posuzovaných kritérií patří: podíl místních zemědělských subjektů na zaměstnanosti obyvatel obce, péče o veřejná prostranství a kulturní krajinu, koncepční dokumenty a společné projekty, místní produkty a jejich marketing, využití netradičních zdrojů energie a nezemědělské aktivity. Nejvíce oceněných obcí lze opět nalézt v **okrese Náchod** (4 držitelé).

Bc. Zdeněk Drašnar

Společenská kronika

leden - březen 2021

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Šritrová Milada	87 let	Školník František	75 let
Hlaváčková Jiřina	76 let	Bajer Zdeněk	73 let
Říhová Jaroslava	73 let	Lepš Josef	71 let
Suchánková Helena	80 let	Michl Pavel	75 let
Gančarčíková Marie	70 let	Hánlová Marie	88 let
Fišerová Miloslava	83 let	Škoda Jiří	70 let
Přibylová Blanka	81 let	Dušánková Jiřina	74 let
Jirmanová Božena	83 let	Kotyška Josef	83 let
Beková Zdeňka	81 let	Štěpánová Stanislava	77 let
Rázl Jaroslav	88 let	Stříteská Lenka	72 let
Klamtová Vlasta	83 let	Grymová Marie	76 let
Větrovská Věra	72 let	Duška Josef	71 let
Šafránek Pavel	71 let	Řeháková Anna	86 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu, a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městysi.

Zlatá svatba:

Petr a Věra Lemfeldovi

Manželům přejeme hodně štěstí, zdraví a pohody.

Nový občánek:

Lukáš Hrubec

Šťastným rodičům blahopřejeme.

PROVOZNÍ ŘÁD
NOVÝ HRÁDEK, ROZHLEDNA NA ŠIBENÍKU

1. **Rozhledna slouží veřejnosti bezplatně, je provozována bez obsluhy a je přístupná denně v době od východu do západu slunce za klimaticky vhodných a zdraví neohrožujících podmínek.**

2. **Každý návštěvník je povinen seznámit se s tímto provozním řádem před vstupem na rozhlednu a dodržovat jej.**

3. **Vstup na rozhlednu je možný výhradně na vlastní riziko a na vlastní nebezpečí.** Jakákoli škoda na zdraví či majetku, způsobená při vstupu na rozhlednu sobě samému, provozovateli nebo třetím osobám, jde výhradně na vrub takto konající osobě, v případě nezletilé osoby jde na vrub jejího zákonného zástupce. Při výstupu a sestupu po schodišti a při pohybu na vyhlídkové plošině je nutno dbát zvláštní opatrnosti, nepředbíhat, neskákat, neběhat, netlačit se a přidržovat se zábradlí. Osoby pohybující se po schodišti v jednom směru nemohou jít vedle sebe. Na schodišti má přednost sestupující, při míjení se osoby vyhýbají vpravo. Vstup na rozhlednu je povolen jen ve vhodné, pevné, očištěné obuvi, bez vysokých podpatků či kluzké podrážky. Provozovatel neodpovídá za věci ztracené či odcizené během návštěvy rozhledny.

4. **Vstup na rozhlednu je povolen:**
   a) osobám starším 15 let,
   b) dětem do 15 let jen s doprovodem osoby starší 18 let, plně právně způsobilé a svéprávné,
   c) osobám se zdravotním postižením jen s doprovodem osoby starší 18 let, plně právně způsobilé a svéprávné,
   d) pouze za denního světla a za příznivých klimatických podmínek,
   e) pouze po schodišti; v době otevření informačního centra i přes toto informační centrum, v době uzavření informačního centra pouze od paty rozhledny.

5. **Vstup na rozhlednu je zakázán:**
   a) v době uzamčení vstupních branek,
   b) za nepříznivých povětrnostních podmínek – za silného větru, deště, bouřky, krupobití, husté mlhy či silného sněžení, za námrazy a při sněhové pokrývce schodiště, podest a vyhlídkové plošiny,
   c) v nočních hodinách,
   d) osobám podnapilým nebo pod vlivem návykových či jiných omamných látek,
   e) se psy a jinými zvířaty.

   Rovněž je zakázáno se při bouřce a blížící se bouřce zdržovat na rozhledně a v její blízkosti z důvodu nebezpečí zásahu bleskem.

Pokud návštěvník za nepříznivých podmínek na rozhlednu vstoupí nebo se bude zdržovat v její blízkosti, činí tak zcela na svou vlastní odpovědnost a vlastník, který je provozovatelem rozhledny, neručí za škody na jeho majetku, zdraví či životě.

6. **Na rozhledně a v jejím bezprostředním okolí je přísně zakázáno:**
   a) znečišťovat, ničit nebo mechanicky poškozovat konstrukci nebo vybavení rozhledny a přilehlého infocentra, psát na ně, kreslit a sprejovat,
   b) lézt a šplhat po konstrukci rozhledny,
   c) násilně vstupovat na rozhlednu,
   d) vyklánět se přes zábradlí rozhledny,
   e) olizovat jakékoliv části rozhledny,
   f) shazovat a spouštět jakékoliv předměty nebo plivat ze schodiště a vyhlídkové plošiny,
   g) úmyslně rozhoupávat rozhlednu osobou nebo skupinou osob,
   h) vstupovat a vjíždět s jízdními koly či jinými dopravními prostředky,
   i) kouřit, používat elektronické cigarety, požívat alkohol či jiné omamné látky,
   j) používat zábavnou pyrotechniku,
   k) pohazovat odpadky a jiné předměty mimo určená místa,
   l) rozdělávat oheň a manipulovat s ohněm, stanovat a bivakovat,
   m) rušit hlukem nebo jinak obtěžovat ostatní návštěvníky,
   n) používat drony, nebo modely letadel v okruhu 100 metrů od rozhledny,
   o) o konstrukci opírat kola, koloběžky aj., či jinak ničit a poškozovat rozhlednu,
   p) nechat volně pobíhat zvířata v blízkém okolí rozhledny.

7. **Návštěvníci rozhledny a osoby pohybující se v jejím okolí jsou povinni dodržovat všechna ustanovení tohoto provozního řádu. Osoby, které poruší povinnosti vyplývající z tohoto provozního řádu, budou postihovány v souladu se zákonem č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění pozdějších předpisů, pokud nezavdají příčinu k přísnějšímu postihu.**

8. **Na pokyn obsluhy informačního centra nebo osoby pověřené provozovatelem jsou návštěvníci povinni rozhlednu opustit.**

9. **Důležitá telefonní čísla**

SOS: 112	policie: 158
záchranná služba: 155	hasiči: 150

V případě zjištění porušování tohoto provozního řádu informujte obsluhu v informačním centru. V případě zjištění jakékoliv závady na konstrukci rozhledny nebo mimořádné události sdělte neprodleně skutečnost na tel. +420 728 581 434.

Tento provozní řád je platný od 12. prosince 2020.

Vlastník a provozovatel rozhledny:
Městys Nový Hrádek, Náměstí 28, 54922 Nový Hrádek, IČ 00272884.

Nový Hrádek – Rozhledna na Šibeníku bude mít novou turistickou vizitku, zde je její návrh. Bude k dostání v informačním centru u rozhledny, na úřadu městyse a v restauraci Na Kovárně.

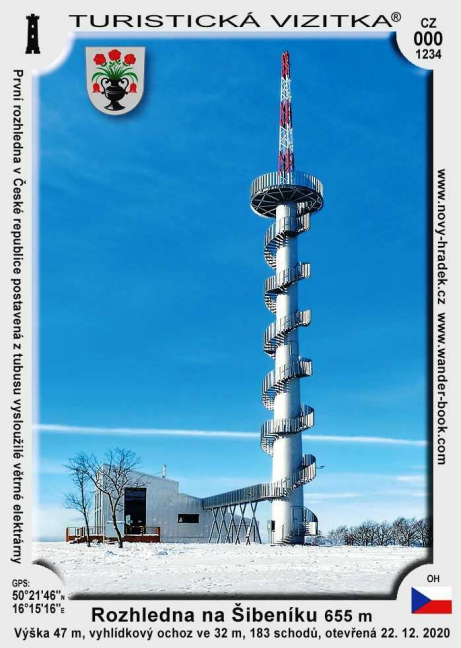

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

čtvrtletní zpravodaj Městyse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- Stálí dopisovatelé: Anna Marková, Bc. Zdeněk Drašnar, Bc. Jarmila Drašnarová, Ing. Pavel Sobotka, Jarmila Grimová, Jiří Hlaváček (st.), Lidmila Martinková, Ing. Jeronym Holý, Pavel Bohadlo, Zlatko Hála, Josef a Hana Hánlovi
- Stálí fotografové: Petr Lemfeld, Ing. Jiří Hlaváček, Zlatko Hála, Jarmila Grimová
- Obálka: Bledule u Olešenky, foto Zdeněk Drašnar
- Tisk: Jana Wolfová, Vrchoviny, náklad: 350 výtisků. Číslo vyšlo 22. 3. 2021
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v červnu 2021
- Příspěvky, prosíme, zasílejte mailem na adresu redakce: jirka.hla@tiscali.cz.
- **Příští uzávěrka bude 5. 6. 2021 – později dodané příspěvky nebudou zveřejněny.** Redakce si vyhrazuje právo na krácení, případně neuveřejnění příspěvku. Obsah nemusí vyjadřovat postoj redakce.

FRYMBULÍNOVY PŘÍBĚHY

PRVNÍ OPRAVDOVÝ NOVOHRÁDOUSKÝ KOMIKS

KRESLÍ: JARMILA HALDOVÁ PÍŠE: ZDENĚK DRAŠNAR

Bedřich Smetana se narodil v litomyšlském pivovaru. Někteří badatelé tvrdí, že byl počat v pivovaru v Novém Městě nad Metují, ale to se mýlí! Frymbulín může dosvědčit, že se to stalo na paloučku u hradu Frymburk. Něco takového již v životě neviděl. Vlastně viděl, a to, když na Novém Hrádku byla na výletě Božena Němcová.

Velký český hudební skladatel zůstal věrný našemu kraji i po početí. V mládí sem často jezdil na prázdniny. Zamiloval se do své sestřenky Louisy a přemýšlel, jak získat její sympatie. Frymbulín mu poradil, aby pro ni složil polku. Bedřich poslechl a tak v roce 1840 světlo světa spatřila nejkrásnější skladba Smetanova mládí.

Bedřich u Louisy s polkou uspěl a přestal mít pocit, že je na nic. Frymbulínovi byl vděčný, stali se z nich přátelé a podnikali výlety. Bedřich byl hudební génius, ale ve vlastivědě měl pěkný hokej. U Olešenky nadšeně vykřikoval: „To Labe, to je úplná symfonie!“ Šprýmař Frymbulín mu řekl: „Bedřichu, to tvé Labe, to je Vltava“.

Bedřich Smetana při tvorbě svých děl nacházel inspiraci v přírodě a historii. Byl významně ovlivněn svými zážitky, osobnostmi a zejména Frymbulínem. Takže až v symfonické básni Vltava uslyšíte flétnu doplněnou houslovým úderem, tedy odrazem paprsků od třpytícího se potůčku - tak to je naše milá Olešenka!